

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
תחנה לחקר החקלאות
מחלקת ההדרכה

עלון צ"ח

הוראות להחסנת תפוחי אדמה

(למאכל ולזריעה בסתיו).

מאת המחלקה לפתולוגיה.

1. בעת הגידול שמור על תלול מספיק, כי הפקעות הגלויות עלולות יותר מהר להתקף ע"י עש או להוריק.
2. השתמש להחסנה בפקעות תפוחי-אדמה מזריעה מוקדמת.
3. אסוף את תפוחי-האדמה לאחר שקליפתם התקשתה ואינה מתקפלת בנקל (תפוחי-אדמה צעירים, שקליפתם מתקלפת, משחירים ונובלים ואינם ראויים להחסנה).
4. אסוף את הפקעות לשקים מיד אחרי הוצאתן, קשור את השקים והכניסם למחסן סגור.
5. שמור את הפקעות, שנועדו להחסנה, בשקים סגורים לא יותר משבוע ימים, לפני החסנתם בערמה.
6. שקים שהשתמשו בהם קודם להחסנת תפוחי-אדמה יש לטבול במים רותחים בטרם משתמשים בהם שנית. דבר זה הכרחי מכיון שזחלי העש מתגלמים בין חוטי השקים.
7. יש לברר בירור קפדני את תפוחי-האדמה יום לפני החסנתם בערמה, להרחיק את כל הפקעות הפגומות, הרקובות והנגועות בעש, פצועות וכו'. אחרי הבירור יש להכניס שוב את הפקעות המבוררות לתוך שקים ולקשור אותם.
8. לסידור הערימה בוחרים במקום יבש שאין מים עוברים בו, אם אפשרי מקום מוצל (חורשה).
9. מסמנים את מקום הערימה ע"י יתדות. רוחב הערימה יהא כ-2—2½ מטר, ארכה נקבע לפי כמות הפקעות הנועדות להחסנה (לכל טון דרוש כ-1¾ מטר אורך ערמה) שופכים את הפקעות מהשק בשכבה שגובהה 15—20 ס"מ (מתחילים לשפוך את הפקעות מהאמצע) ועליהן מפזרים חול יבש או אדמה יבשה מנופה וממלאים בה את הרוחים שבין הפקעות. כך ממשיכים לשפוך את תפוחי-האדמה

מהאמצע לצדדים שכבות־שכבות, וממלאים בחול עד שתתקבל ערימה בעלת שפוע טבעי שגובה קדקדה לא יעלה על מטר אחד.

10. כסה את הערמה בשכבת חול או אדמה יבשה בעובי של 20 ס"מ לפחות והדק אותה.

11. צפה את הערמה ביריעה תפורה משקים וקבע את היריעה ביתדות באדמה. אחרי כן סיד את היריעה בסיד סמיך.

12. יש להכניס לכל ערמה מד־חום, כדי שאפשר יהיה למדוד את ווטמפרטורה במשך זמן ההחסנה. לשם זה קובעים עוד בזמן סידור הערימה צנור־מתכת דק בגובה של 1.20 מטר. אסור שהצנור יבלוט מעל פני הערימה. בתוך הצנור תולים מד־חום מחובר ע"י חוט לפקק הסוגר את הצנור מלמעלה. אורך החוט כ־ $\frac{1}{2}$ מטר.

משך זמן ההחסנה בקורת החום צריכה להיעשות אחת לשלושה ימים, בבוקר. אם הטמפרטורה עולה מעל ל־ 34° — 33° ואינה יורדת, סימן הוא שחל תהליך רקבון בפקעות ואז יש להזדרז ולחסל את ההחסנה, ולהשתמש בפקעות למאכל.

13. מתחילים בסידור ההחסנה לפנות בוקר בשעה שהפקעות והאדמה קרות והטמפרטורה של האויר גם היא נמוכה. יש לסיים את עבודת ההחסנה לפני עלות החום. לשם זה צריך לברר את הפקעות ולהכין את החול או האדמה, הסיד וכו' יום לפני ההחסנה.

14. סדר תעלה בעומק של 20—25 ס"מ מסביב לערימה כדי ליבש את קרקעיתה.

15. תפוחי אדמה לזריעה מהזן „אפ־טו־דיט" אפשר לשמור בערמות עד ספטמבר. כ־2—3 שבועות לפני הזריעה מוציאים אותם מהערמות ומנביטים באור.

16. תפוחי־אדמה מהזן „ארן־בנר" אפשר לשמור בערימה עד חודש אוקטובר. הרוצה להצליח בהחסנת תפוחי־אדמה ימלא אחרי ההוראות הניתנות כאן בהקפדה גמורה ובדייקנות בכל סעיף וסעיף. הזנחה קטנה עלולה להכשיל את כל ההחסנה ולהביא לידי אבדן היבול.

רחובות, אפריל 1940.